

UVJETI ZA GRANIČNO OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

U skladu sa člankom 68. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine RH br.151/2005.) ove zajedničke Uvjete za granično osiguranje od automobilske odgovornosti donijela su društva za osiguranje, članovi Hrvatskog ureda za osiguranje na 129. sjednici Upravnog odbora održanoj 06. travnja 2006. godine, a objavio ih je Hrvatski ured za osiguranje nakon dobivenog odobrenja Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga

Uvodne odredbe

U ovim Uvjetima znači:

- 1) **osiguratelj** - društvo za osiguranje s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;
- 2) **ugovaratelj osiguranja** - osoba koja je s osigurateljem sklopila ugovor o osiguranju;
- 3) **osiguraniik** - osoba čiji je imovinski interes osiguran;
- 4) **osigurani slučaj** - događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećene osobe;
- 5) **korisnik** - fizička ili pravna osoba koja voljom vlasnika stvarno raspolaže vozilom;
- 6) **svota osigurateljnog pokrivača** - iznos do kojeg je osiguran imovinski interes, zasebno za štete na osobama a zasebno za štete na stvarima;
- 7) **premija osiguranja** - iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća temeljem ugovora o osiguranju;
- 8) **polica osiguranja** - isprava o ugovoru o osiguranju;
- 9) **vozilo** - motorno vozilo i priključno vozilo koje po propisima o sigurnosti prometa na cestama podliježe obvezi registracije te po propisima o registraciji mora imati prometnu dozvolu;
- 10) **Zakon** - Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine RH br. 151/2005).

Opseg pokrivača

Članak 1.

- (1) Osiguratelj je temeljem police osiguranja i propisa o odgovornosti u obvezi nadoknaditi štetu, ako je pri uporabi vozila došlo do:
 - 1) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe,
 - 2) uništenja odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik vozila primio radi prijevoza.
- (2) Pored vlasnika vozila osigurane su sve osobe koje voljom vlasnika rade prilikom uporabe vozila (vozač, konduktor i sl.), kao i osobe koje se prevoze vozilom.
- (3) Osiguranjem od odgovornosti zbog uporabe vozila za vuču priključnog vozila odnosno vozila u kvaru, obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzroči priključno vozilo odnosno vozilo u kvaru dok je spojeno s vozilom koje ga vuče te nakon što se odvoji od tog vozila, a djeluje u funkcionalnoj ovisnosti s njim. Za štetu trećim osobama solidarno odgovaraju korisnici obaju vozila.
- (4) Ugovorena svota osigurateljnog pokrivača predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju, a to je najniži iznos propisan zasebno za štetu na osobama, a zasebno za štetu na stvarima u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju, ako se drukčije ne ugovori, bez obzira na broj oštećenih osoba.
Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog uzroka.
Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja propisana najniža svota osigurateljnog pokrivača od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene svote, smatra se da je osiguranje ugovoreno na veću svotu.

Isključenja iz osiguranja

Članak 2.

- (1) Iz osigurateljnog pokrivača isključeni su odštetni zahtjevi koji po ugovoru ili posebnom obećanju prelaze opseg obveze koja potječe iz pravnih propisa o odgovornosti za prouzročenu štetu.
- (2) Po osnovi graničnog osiguranja od automobilske odgovornosti isključeni su odštetni zahtjevi te pravo na naknadu štete nema:
 - 1) vozač vozila kojim je prouzročena šteta te njegovi srodnici i druge fizičke ili pravne osobe glede štete zbog smrti ili tjelesne ozljede vozača,
 - 2) vlasnik, suvlasnik, odnosno zajednički vlasnik te svaki drugi korisnik vozila kojim je prouzročena šteta i to na naknadu štete na stvarima,
 - 3) suputnik koji je dragovoljno ušao u vozilo kojim je uzrokovana šteta a kojim je upravljao neovlašteni vozač, ako osiguratelj dokaže da je ta okolnost suputniku bila poznata,
 - 4) oštećena osoba kojoj je šteta nastala:
 - zbog uporabe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na cesti ili dijelu ceste zatvorenom za promet drugim vozačima, a kojih je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,
 - zbog djelovanja nuklearne energije za vrijeme prijevoza radioaktivnog materijala,
 - zbog ratnih operacija, pobuna ili terorističkog čina, s tim da društvo za osiguranje u tom slučaju mora dokazati da je šteta prouzročena takvim događajem.
- (3) Isključeni su odštetni zahtjevi koji se odnose na stvari koje osiguranik ili druga osigurana osoba ima na skrbi, a naročito ako ih prevozi, koristi ili čuva.
- (4) Ako se posebice ne ugovori, iz osigurateljnog pokrivača su isključeni odštetni zahtjevi koji potječu iz štetnog događaja koji je nastao za vrijeme dok je vozilo bilo mobilizirano ili rekvirirano od strane vlasti i to od trenutka stizanja na prvo odredište do trenutka preuzimanja vozila.

Gubitak prava iz osiguranja

Članak 3.

- (1) Osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja u slučajevima iz članka 24. stavak 1. točka 1. do 6. Zakona.
 - 1) iznimno, u slučaju članka 24. stavak 1. točke 2. i 3.. Zakona ako vozaču nije produžena vozačka dozvola po isteku roka valjanosti a do dana štetnog događaja nije izgubio pravo na produljenje valjanosti smatra se da vozač ima odgovarajuću vozačku dozvolu za upravljanje vozilom.
 - 2) ako je u vrijeme prometne nezgode, vozač osiguranog vozila, bio pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari iz članka 24. stavak 1. točka 4. Zakona osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja:
 - a) ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu vozača utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi 0,5 g/kg i više (0,5‰ i više);
 - b) ako se vozač nakon prometne nezgode odbije podvrgnuti ispitivanju alkoholiziranosti ili utjecaja opojnih droga te dugih opojnih sredstava.
- (2) Prava iz osiguranja gubi osiguranik koji omogućiti da vozilom upravlja osoba u okolnostima iz točke 1) i 2) prethodnog stavka ovog članka.
- (3) Prava iz osiguranja gubi osiguranik ako omogućiti da se vozilom prevoze osobe na mjestu koje nije predviđeno za prijevoz osoba, za odštetne zahtjeve koje te osobe postavje, osim za odštetne zahtjeve osoba koje se prevoze u skladu s propisima;
- (4) Osiguranik ne gubi svoja prava iz prethodnih odredaba ovog članka:
 - 1) ako dokaže da nije kriv za postojanje okolnosti koje dovodi do gubitka prava iz osiguranja;
 - 2) ako dokaže da štetni događaj nije u uzročnoj svezi sa činjenicom da je vozač u trenutku prometne nezgode bio pod utjecajem alkohola, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari;
- (5) Osiguranik koji gubi svoja prava iz prethodnih odredaba ovog članka dužan je osiguratelju nadoknaditi isplaćeni iznos najviše do 12 (dvanaest) prosječnih neto plaća prema zadnjem službenom izvješću Državnog zavoda za statistiku;
- (6) Ako za povećani rizik nije plaćena dodatna premija, osiguranik gubi pravo iz osiguranja za svaki osigurani slučaj iz povećanog rizika u omjeru između plaćene premije i premije koju je trebao platiti.

Obveze osiguranika

Članak 4.

- (1) Osiguranik je u obvezi prema svojim mogućnostima pomagati osiguratelju u rješavanju pitanja odgovornosti. Zato je dužan u roku od tri dana od štetnog događaja o štetnom događaju obavijestiti osiguratelja te mu dati istinite i iscrpne podatke o tijeku nezgode i njenim okolnostima.
- (2) Ako je protiv osiguranika ili osobe za koju on odgovara postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen građansko-pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza, obvezan je u roku iz prethodnog stavka koji počinje teći od primitka narečene dokumentacije, bez odlaganja o tome izvjestiti osiguratelja i dostaviti mu sva pismena koja sadrži odnosni odštetni zahtjev.
- (3) Osiguranik je u obvezi obavijestiti osiguratelja o pokretanju parnice kako bi se osiguratelj mogao umiješati u parnicu na strani osiguranika. Vođenje parnice osiguranik može prepustiti osiguratelju.
- (4) Osiguranik je u obvezi obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguratelju, te nema pravo odbiti ih, naročito priznati ih, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
- (5) Ugovaratelj osiguranja odnosno osiguranik dužan je sve obavijesti koje upućuje osiguratelju pismeno potvrditi, a naročito promjenu imena, naziva i adrese.
- (6) Povreda obveza iz ovog članka ima za posljedicu smanjenje obveze osiguratelju za toliko, kolika mu je nastala počinjena šteta zbog tih povreda.

Obveze osiguratelja

Članak 5.

- (1) Osiguratelj je dužan podmiriti opravdane zahtjeve i voditi brigu o zaštiti osiguranika od neutemeljenih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguratelj povrijedi ovu obvezu, dužan je osiguraniku nadoknaditi štetu.
- (2) Osiguratelj je ovlašten da u ime osiguranika daje sve izjave koje su prema njegovom mišljenju radi rješavanja odštetnog zahtjeva ili zbog zaštite od neutemeljenih ili pretjeranih zahtjeva.
- (3) Troškove obrane osiguranika u kaznenom postupku nadoknađuje osiguratelj samo u slučaju kada je izričito dao pristanak za branitelja, te se obvezao na naknadu troškova.
- (4) Troškove parničnog postupka nadoknađuje osiguratelj ako je parnicu vodio osiguranik uz suglasnost osiguratelja ili ako je bio zastupan od osobe koju je odredio osiguratelj. Ovi troškovi se nadoknađuju u punom iznosu bez obzira na visinu svote osigurateljnog pokrivača.
- (5) Osiguratelj će iznimno nadoknaditi troškove parničnog postupka i u slučaju kada nisu bili ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka, ukoliko se po okončanju

parnice utvrdi da je ta odluka osiguranika bila opravdana.

Teritorijalna valjanost osiguranja

Članak 6.

- (1) Osigurateljno područje proteže se isključivo na područje Republike Hrvatske.

Početak i prestanak osigurateljnog pokrivača

Članak 7.

- (1) Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju ako nije drugačije ugovoreno počinje dana i sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.

Utvrđivanje premije

Članak 8.

- (1) Premiju graničnog osiguranja od automobilske odgovornosti utvrđuju društva za osiguranje na osnovi zajedničkih uvjeta za granično osiguranje od automobilske odgovornosti te premijskog sustava s jedinstvenim osnovicama za izračun funkcionalne premije osiguranja koje objavljuje Hrvatski ured za osiguranje u smislu članka 68. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine RH 151/2005) uz prethodno odobrenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Plaćanje premije

Članak 9.

- (1) Premija se plaća u skladu s odlukom Upravnog odbora Hrvatskog ureda za osiguranje.

Vraćanje premije

Članak 10.

- (1) U slučaju odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanja) ili krađe vozila, osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti neiskorišteni dio premije, ako se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj.
- (2) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije prema prethodnom stavku, primjenjuje se premijski sustav koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

Promjena vlasnika vozila

Članak 11.

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika i traju do isteka tekućeg osigurateljnog razdoblja.

Pisani oblik

Članak 12.

- (1) Smatra se da je ugovor o osiguranju valjan ako je sklopljen u pisanom obliku te ako su ugovaratelju osiguranja uručeni ovi zajednički Uvjeti te polica osiguranja.
- (2) Sva izvješća i izvještaji koje se daju temeljem ugovora o osiguranju moraju biti date u pisanom obliku.

Nadležnost u slučaju spora

Članak 13.

- (1) U slučaju spora između ugovaratelja osiguranja odnosno osiguranika i osiguratelja, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.

Članak 14.

- (1) Ovi Uvjeti stupaju na snagu i primjenjuju se od 01. rujna 2006.

Naputak za ostvarivanje prava oštećene osobe na naknadu štete

Svoj odštetni zahtjev oštećena osoba uz priklop dokumentacije o osnovi i visini štete podnosi osiguratelju štetnika. Pogrešno je mišljenje da u slučaju tjelesnih ozljeda ili smrti sudionika prometne nezgode odštetni zahtjev treba rješavati sudskim putem u građanskoj parnici – u osiguranju danas rade stručnjaci raznih profila – pravnici, inženjeri, liječnici i sl. te su društva za osiguranje u mogućnosti u vrlo kratkom roku riješiti svaki pa i najsloženiji odštetni zahtjev.